

Химия на хапчета и лекарства

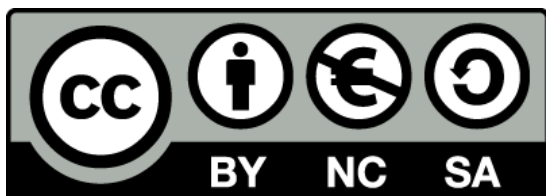
BRinging STEM into Active agING – BRAIN

Erasmus+ 2020-1-PL01-KA204-081805

Име на партньор: Mine Vaganti NGO

Open Educational Resources

Този материал е създаден в рамките на проекта BRAIN „BringING STRM into Active AgING“ (ДОГОВОР ЗА БЕЗПЛАТНА СРЕДСТВА 2020-1-PL01-KA204-081805). Този проект е финансиран с подкрепата на Европейската комисия. Тази публикация отразява гледните точки само на автор и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в него .

СТРУКТУРА НА МОДУЛА

1. Какво представляват лекарствата?

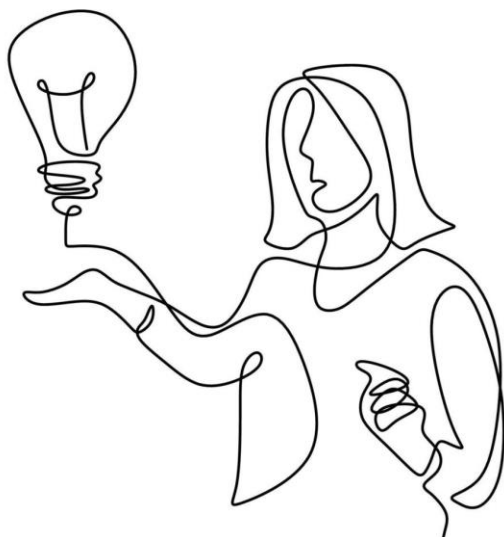
- Как се съставят лекарствата?
- Лекарствени форми
- Видове лекарства

2. СЪВЕТИ: Как да използвате вашите лекарства по-безопасно

- Запознайте се с вашите лекарства
- Вземете си лекарството!
- Пазете лекарствата си в безопасност
- Когато сте в болницата
- Други съвети

3. Време за викторина

4. Работа в екип

Какво представляват лекарствата?

Лекарствата са химикали или съединения, използвани за:

- лекува спиране или предотвратява болестта;
- облекчаване на симптомите;
- помощ при диагностициране на заболявания;
- лекува много болести и спасява животи.

Как се съставят лекарствата?

- Лекарствата идват от различни **ИЗТОЧНИЦИ** : много от тях са разработени от вещества, открити в природата, и дори днес много от тях се извличат от растения.
- Някои лекарства се произвеждат в лаборатории чрез **смесване на редица химикали** . Други, като пеницилин, са странични продукти от **организми** като гъбички.
- А някои дори са **създадени по биологичен път** чрез вмъкване на гени в бактерии, които ги карат да произвеждат желаното вещество.

Лекарствени форми

Когато мислим за приема на лекарства, често мислим за хапчета. Но **лекарствата могат да се доставят по много начини**, като например:

- течности, които се поглъщат;
- капки, които се поставят в ушите или очите;
- кремове, гелове или мехлеми, които се втриват върху кожата;
- инхалатори (като назални спрейове или инхалатори за астма);
- пластири, които са залепени за кожата (наречени трансдермални пластири);
- таблетки, които се поставят под езика (наречени сублингвални лекарства; лекарството се абсорбира в кръвоносните съдове и навлиза в кръвния поток);
- инжекции (инжекции) или интравенозни (въведени във вена) лекарства.

Видове лекарства

Лекарствата действат по различни начини. Някои могат да **излекуват заболяване**, като убият или спрат разпространението на нахлуващи микроби, като бактерии и вируси.

Други се използват за **лечение на рак** чрез убиване на клетки, докато се делят, или предотвратяване на размножаването им. Някои лекарства **заместват липсващите вещества или коригират ниските нива на естествените телесни химикали** като някои хормони или витамини.

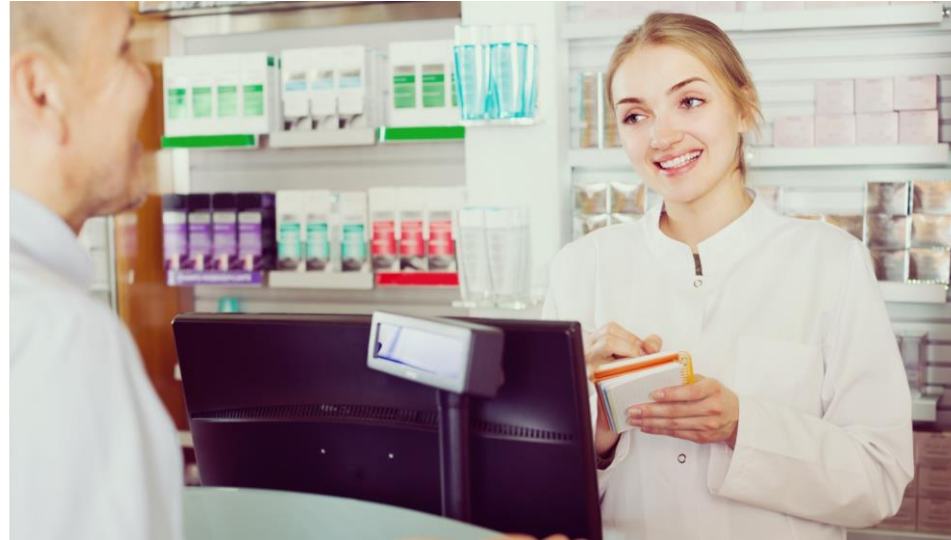
Лекарствата могат дори **да повлияят на части от нервната система**, които контролират процесите в тялото.

Приемате ли лекарства? Ако да, кой/кои?

Споделете опита си с нас, ако искате!

Как да използвате вашите лекарства по-безопасно

Лекарствата подобряват живота на много хора: те могат да ни помогнат да бъдем здрави и да останем здрави. Както и да е, без значение какъв вид лекарство Ви предписва Вашият лекар, винаги е важно да сте в безопасност и да следвате някои основни правила.

Познайте вашите лекарства

- Познайте наименованието и дозите на вашите лекарства.
- Знайте защо лекарството е важно и какво лекува.
- Четете етикетите си, за да научите какво приемате, как и кога да го приемате и т.н.
- Познайте страничните ефекти.
- Знайте как вашите лекарства взаимодействат едно с друго и всички лекарства без рецепта, които може да приемате, включително болкоуспокояващи, лекарства за настинка и алкохол.
- Знайте какво да правите, ако пропуснете доза.
- Знайте дали сте алергични към някакви лекарства .

Вземете си лекарството

- Уверете се, че приемате лекарството в правилната доза. Използвайте мерителната чашка, която се доставя с течните лекарства.
- Приемайте капсулите или таблетките цели, освен ако не е указано друго.
- Вземете лекарствата си в точното време(а).
- Подновете лекарствата си предварително, за да не свършат.

Пазете лекарствата си в безопасност

- Пазете лекарствата си от пряка слънчева светлина и топлина.
- Съхранявайте лекарството далеч от домашни любимци и деца.
- Не съхранявайте вашите лекарства с други лекарства за членове на семейството или домакински почистващи препарати.
- Съхранявайте лекарствата в оригиналните им бутилки.

Когато сте в болницата

- Представете се на медицинската сестра, преди да вземете дадено лекарство.
- Уверете се, че вашите доставчици на здравни услуги знаят всички лекарства, които приемате.
- Уверете се, че вашите доставчици на грижи знаят за всякакви лекарствени алергии, които може да имате.
- Знайте кои лекарства ще трябва да приемате, след като напуснете болницата.

Други съвети

- Уведомете Вашия лекар или фармацевт, ако имате проблем с приема на лекарството по някаква причина, включително цена.
- Попитайте дали има налична генерична марка.
- Уверете се, че сте взели правилното лекарство от аптеката.
- Съхранявайте списък на всички лекарства, които приемате.
- Познайте вашите лекарствени алергии.
- Съобщете за необичайни странични ефекти.
- Попитайте дали по-ниските дози могат да бъдат полезни в зависимост от вашата възраст или проблеми с бъбреците или черния дроб.

ВРЕМЕ ЗА ТЕСТ!

Инструкции:

1. Прочетете въпросите
2. Отбележете правилния отговор на хартия

1. Кое твърдение е вярно?

- a) Всички хапчета изтичат след 1 година.
- b) Етикетът Ви казва кога срокът на годност на Вашето лекарство изтича.
- c) Трябва да помолите фармацевта да разбере кога изтича срокът на годност на вашето лекарство.
- d) Течните лекарства изтичат след 8 месеца.

2. Защо е важно да знаем дали едно лекарство трябва да се приема с храна или не?

- a) Някои лекарства проникват в тялото ви по-добре, когато ги приемате без храна.
- b) Храната понякога може да се използва за маскиране на вкуса на лекарствата.
- c) Някои лекарства действат по-лесно на стомаха ви, когато ги приемате с храна.
- d) Всички изброени.

3. Какъв е правилният начин за приемане на лекарство два пъти на ден?

- a) Приемайте две дози сутрин.
- b) Приемайте една доза сутрин и една на обяд.
- c) Приемайте една доза сутрин и една доза вечер.
- d) Вземете една доза в средата на деня и се събудете, за да приемете една доза в средата на нощта .

4. Защо е важно да уведомите Вашия лекар, когато приемате две лекарства по едно и също време на деня?

- a) Някои лекарства имат лош вкус, когато ги приемате заедно.
- b) Някои лекарства взаимодействат с други лекарства и може да ви разболеят.
- c) Хората не трябва да приемат две лекарства едновременно.
- d) Всички изброени.

5. Как да разберете дали сте алергични към дадено лекарство?

- a) Губиш косата си.
- b) Получавате обрив, подуване или проблеми с дишането.
- c) Повръщате лекарството.
- d) Получаваш синина.

6. Ако отидете в спешното отделение, защо трябва да кажете на лекаря за лекарствата, които приемате?

- a) За да сте сигурни, че няма да пропуснете доза.
- b) За да помогне на лекаря да разбере какво точно приемате.
- c) За да сте сигурни, че лекарят няма да ви даде лекарство, което ще причини проблеми, ако се приема с лекарствата, които приемате.
- d) Всички изброени.

7. Ако загубите лекарството си, какво трябва да направите?

- a) Обадете се в лекарския кабинет или клиниката и поискайте съвет как да получите повече.
- b) Обсъдете го следващия път, когато посетите лекаря.
- c) Вземете повече от другите си лекарства.
- d) Обадете се в аптеката и помолете за зареждане по-рано.

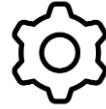
8. Каква информация можете да намерите на етикета на вашето лекарство?

- a) Колко хапчета има в бутилката, когато получите лекарството за първи път.
- b) Датата, на която можете да получите зареждане.
- c) Колко струва лекарството.
- d) Всички изброени.

ОТГОВОРИ

1 – B , 2 – D, 3 – C, 4 – Б,
5 – Б, 6 – D, 7 – A, 8 – A

РОЛЕВА ИГРА

Инструкции:

1. Преструвайте се на пациент, лекар или медицинска сестра
2. Ако Вие сте пациентът, съобщете на медицинския персонал Вашия здравословен проблем
3. Ако сте лекар или медицинска сестра, разработете план за излекуване на пациента, за да спасите живота му, като вземете предвид горепосочените съвети и това, което току-що научихте с теста
4. Дебатирайте какво се е появило по време на екипната работа както във вашата виртуална стая, така и в тази споделена

ВЪПРОСИ?

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

